

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KANDIDATŲ Į
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO TEISĖJUS IR GENERALINIUS
ADVOKATUS BEI EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO TEISĖJUS ATRANKOS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 23-209, TAIS NR. 23-1(2))**

Nr.

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus dėl Kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjus ir generalinius advokatus bei Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus atrankos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas):

1. Aprašo 2 punkte nurodomas atrankos tikslas neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (toliau – Įstatymas) 53 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatų, kuriose nustatytas darbo grupės vykdomos atrankos tikslas – atlikti kandidatų, atitinkančių Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjo ar generalinio advokato ir Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjo pareigoms eiti keliamus reikalavimus, atranką, o ne atrinkti rekomenduotinus kandidatus ir padėti Ministrui pirmininkui suformuluoti motyvuotą pasiūlymą dėl kandidatų. Todėl, siekiant teisinio aiškumo (be kita ko, ir žodžių „rekomendacija“ ir „pasiūlymas“ interpretacijų), siūlytina Aprašo 2 punktą tikslinti pagal Įstatymo 53 straipsnio nuostatas arba šio punkto atsisakyti kaip perteklinio, pakartojančio Įstatymo 53 straipsnyje įtvirtintą nuostatą dėl darbo grupės tikslo. Šiuo aspektu siūlytina tikslinti ir Aprašo 42 punktą, atsisakant šio punkto antro sakinio: „Sąrašas yra rekomendacija Ministrui Pirmininkui, kuris, įvertinęs į Sąrašą įrašytus kandidatus, Vyriausybei teikia motyvuotą siūlymą dėl kandidato į ESTT teisėjus ar generalinius advokatus arba 3 kandidatų į EŽTT teisėjus.“. Šiuo aspektu taip pat tikslintinas ir Projekto teikimas.

2. Aprašo 8 punkte nustatoma Ministro Pirmininko potvarkio dėl darbo grupės sudarymo projekto parengimo tvarka, o Aprašo 9 punkte, esant šiame punkte nustatytoms aplinkybėms, potvarkio keitimo tvarka. Atsižvelgiant į Apraše nurodytus darbo grupės posėdžio sušaukimo terminus, taip pat siekiant mažinti darbo grupės rengiamų teisės aktų projektų skaičių,

įvertinus Aprašo 7 punkto nuostatą, kad Vyriausybės įstatymo 53 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai Teisingumo ministeriją turi informuoti apie deleguojamus darbo grupės narius ir apie juos Aprašo 9 punkte nurodytu atveju galinčius pakeisti asmenis, siūlytina darbo grupės narius ir jų pakaitinius, juos delegavusių subjektų nurodyta prioriteto tvarka, nurodyti viename Ministro Pirmininko potvarkio projekte.

3. Pritarus šios išvados 2 punkte nurodytam pasiūlymui (t. y. darbo grupės narius ir jų pakaitinius nurodžius viename Ministro Pirmininko potvarkyje), atitinkamai tikslintinas Aprašo 9 punktas, jame, be kita ko, nustatant, kad vietoj darbo grupės veikloje negalinčių dalyvauti narių darbo grupėje dalyvauja juos delegavusių subjektų prioriteto tvarka nurodyti pakaitiniai asmenys. Tikslinant Aprašo 9 punktą taip pat atkreiptinas dėmesys, kad jame, nenumatyta galimybė keisti darbo grupės narį (-ius) dėl laikino negalėjimo dalyvauti darbo grupės veikloje, pavyzdžiui, dėl ilgai trunkančios ligos, atostogų, komandiruočių ir pan. Todėl siūlytina svarstyti, ar nebūtų tikslinga Aprašo 9 punkte kartu su „ne laikino pobūdžio svarbiomis priežastimis“ numatyti ir laikinas svarbias priežastis (pavyzdžiui, nedarbingumas, atostogos, komandiruotės ir pan.), dėl kurių darbo grupės veikloje galėtų dalyvauti pakaitinis narys ir taip būtų laiku įgyvendintas atrankos tikslas.

4. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, tikslintini šie Aprašo punktai: Aprašo 6 punktas – nustatant, koku būdu Vyriausybė informuojama apie kvietimą pateikti kandidatus ir kreipiamasi į Vyriausybės įstatymo 53 straipsnio 2 dalyje nurodytus subjektus su prašymu deleguoti darbo grupės narius; Aprašo 7 punktas – koku būdu Vyriausybės įstatymo 53 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai pateikia prašomą informaciją Teisingumo ministerijai; nepritarus šios išvados 2 punktui, ir Aprašo 9 punktas – koku būdu ir per kiek laiko Teisingumo ministerija teikia Ministro Pirmininko potvarkio dėl sudarytos darbo grupės sudėties pakeitimo projektą.

5. Siekiant teisės akto nuoseklumo ir sistemiškumo, atsižvelgiant į Aprašo 2 punktą, kuriame nustatytas atrankos tikslas, atitinkamai tikslintina Aprašo 11 punkto formuluotės dalis „<...kad būtų pasiekti atrankos tikslai ir...>“.

6. Aprašo 12 punkto formuluotė „<...ir užtikrinti posėdyje dalyvaujančių asmenų tapatybės bei jų balsavimo rezultatų nustatymą.<...>“ tikslintina, atsižvelgiant į tai, kad balsuoti gali ne visi posėdyje dalyvaujantys asmenys, o tik darbo grupės nariai.

7. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, tikslintinas Aprašo 17 punktas, detalizuojant kokiam subjektui (Teisingumo ministerijai, aptarnaujančiai darbo grupę, darbo grupės pirmininkui ar pan.) pateikiamas darbo grupės nario pareiškimas dėl nusišalinimo arba pareiškimas dėl darbo grupės nario nušalinimo.

8. Aprašo 21 ir 27 punktuose nurodoma, kad informacija apie atranką taip pat pretendentų sąrašas skelbiamas viešojoje erdvėje. Pažymėtina, kad nei Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme, nei kituose galiojančiuose teisės aktuose nėra pateikta viešosios erdvės sąvoka. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūloma tikslinti, kur turėtų būti skelbiama Aprašo 21 ir 27 punktuose nurodyta informacija.

9. Aprašo 22 punkto nuostata „Likus ne mažiau kaip vienai darbo dienai iki nustatyto pretendentų dokumentų pateikimo termino, ...> tikslintina, nurodant termino pradžią ar pabaigą yra atskaitos taškas pretendentų dokumentų pateikimo terminui pratęsti. Be to, atsižvelgiant į tai, kad siekiama darbo grupės veiklos skaidrumo ir vienodų sąlygų visiems pretendentams dalyvauti atrankoje sudarymo, siūlytina apsvarstyti galimybę nustatyti sąlygas, kurioms įvykus darbo grupė galėtų pratęsti dokumentų pateikimo terminą arba spręstų dėl pakartotinio pranešimo arba kitos informacijos apie rengiamą atranką paskelbimo.

10. Iš Aprašo 23 ir 24 punktų sakinių konstrukcijos neaišku, ar po <...t. y...> pateikiamas baigtinis kriterijų sąrašas yra atitinkamai SESV 255 straipsnio komiteto veiklos ataskaitose arba Rezoliucijose nurodytų kriterijų tiesioginis vertimas ar jų savita interpretacija (pavyzdžiui, nurodomas kriterijus – motyvacija, kuris nėra įvardijamas SESV 255 straipsnio komiteto veiklos ataskaitose). Todėl siekiant teisinio aiškumo siūlytina šiuo aspektu patikslinti Aprašo 23 ir 24 punktus. Kartu šiuo aspektu siūlytina įvertinti ir Aprašo 38 punkte nurodytą reikalavimą tikrinti pretendentų motyvaciją.

11. Aprašo 27 punkte nurodoma, kad per 5 darbo dienas nuo Aprašo 25 punkte nurodytų dokumentų, tarp kurių patenka ir gyvenimo aprašymas, pateikimo termino pabaigos Teisingumo ministerijos interneto svetainėje paskelbiamas pagal pavardės abėcėlės tvarką išdėstytų pretendentų sąrašas, nurodant jų vardus ir pavardes ir pateikiant nuorodas į šių asmenų pateiktus gyvenimo aprašymus lietuvių kalba. Aprašo 28 punkte įtvirtinta galimybė Aprašo 25 punkte nurodytus dokumentus tikslinti, tačiau nenurodoma, kokie veiksmai atliekami su patikslintu gyvenimo aprašymu, jeigu jis buvo tikslintas ir kur bei per kiek laiko skelbiama

informacija apie jo patikslinimą. Siūlytina apsvarstyti galimybę papildyti Aprašo 28 punktą šiuo aspektu.

12. Teisėkūros aiškumo principo prasme neaišku, kodėl reikalavimas pretendams pateikti galiojančias prancūzų ir anglų kalbų mokėjimą patvirtinančias pažymas (toliau – pažymos) nepatenka į Aprašo 25 punktą, o nurodomas atskirame Aprašo 26 punkte ir pažymos pateikimui nustatomas skirtingas, nei dokumentų, nurodytų Aprašo 25 punkte, pateikimo terminas. Siūlytina pažymų pateikimą nustatyti Aprašo 25.3 papunktyje, nes kalbų įgūdžiai yra vienas iš būtinų reikalavimų pretendams.

13. Aprašo 28 punkte, be kita ko nustatyta, kad darbo grupė sprendžia, ar nustatyti trūkumai laikytini formaliais ir ar yra tokio pobūdžio, kad jų ištaisyimas nepažeistų kitų atrankoje dalyvaujančių asmenų teisių ir teisėtų interesų. Šiame kontekste siekiant teisinio aiškumo, siūlytina sukonkretinti, kokio pobūdžio trūkumų ištaisyimas galėtų būti vertinamas kaip pažeidžiantis kitų atrankoje dalyvaujančių asmenų teises ir teisėtus interesus.

14. Aprašo 43 ir 44 punktai, kuriuose nurodomos aplinkybės, susijusios su Ministro Pirmininko galimais veiksmais (dėl kito Sąraše įrašytą kandidato, nerengiant naujos atrankos, motyvuoto siūlymo Vyriausybei), nėra šio Aprašo reguliavimo dalykas ir neatitinka Aprašo paskirties (žr. Aprašo 1 punktą). Jeigu norima nustatyti, kada pakartotinė atranka nerengiama ir galioja anksčiau atliktos atrankos rezultatai, aptariami Aprašo punktai turėtų būti performuluoti.

15. Atsižvelgiant į Aprašo 52 punkte įtvirtintą nuostatą dėl kandidatų asmens duomenų viešo skelbimo trukmės, siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina svarstyti, ar ir Sąrašas neturėtų turėti galiojimo termino (pavyzdžiui, atitinkamai papildant Aprašo 42 punktą).

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Lilija Žvirblytė

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Liucija Kriukovienė